

Sygn. akt V U 938/21

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 sierpnia 2022 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Romuald Kompanowski

Protokolant: st.sekr.sądowy Piotr Durajczyk

po rozpoznaniu w dniu 8 sierpnia 2022 r. w Kaliszu

odwołania M. G.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 13 września 2021 r. Nr (...)

w sprawie M. G.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę pomostową

- 1. Zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 13 września 2021r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje odwołującemu M. G. prawo do emerytury pomostowej od 1 grudnia 2021r.**
- 2. w pozostałym zakresie odwołanie oddala.**

Sędzia Romuald Kompanowski

Uzasadnienie wyroku z dnia 19 sierpnia 2022 r.

Decyzją z 13 września 2021 r. nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. odmówił M. G. prawa do emerytury pomostowej albowiem po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych oraz nie udowodnił rozwiązania stosunku pracy z pracodawcą. Organ rentowy nie uwzględnił okresów zatrudnienia od 07.01.2020 r. do 13.01.2020 r., od 03.02.2020 r. do 13.02.2020 r., od 08.06.2020 r. do 15.06.2020 r., od 06.07.2020 r. do 08.07.2020 r. oraz od 12.08.2020 r. do 13.08.2020 r. ponieważ nie został zgłoszony do ZUS jako pracownik zatrudniony w warunkach szczególnych.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył M. G.. W uzasadnieniu wskazał, że wykonywał pracę w szczególnych warunkach w firmie (...), czego dowodem są zaświadczenia wydane przez pracodawcę oraz aktualne ADR ważne do 24.01.2024 r. Odwołujący wskazał, iż nie może ponosić konsekwencji za niedopełnienie obowiązków przez zakład pracy tj. brak przesłania druku ZUS ZSWA.

Organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania. W uzasadnieniu wskazano, że po dniu 31.12.2008 r. odwołujący nie wykonywał prac w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze oraz nie rozwiązał stosunku pracy z pracodawcą wobec czego prawo do emerytury pomostowej nie przysługuje.

Sąd ustalił, co następuje:

Odwołujący M. G. urodzony (...) był zatrudniony w (...) Sp. z o.o. z siedzibą w G. na stanowisku kierowcy w transporcie międzynarodowym od 18 stycznia 2008 r. do 30 listopada 2021 r. W dniu 13 sierpnia 2021 r. M. G. złożył w ZUS wniosek o przyznanie mu prawa do emerytury pomostowej. W dniu zgłoszenia wniosku pozostawał w zatrudnieniu.

Po analizie przedstawionych dowodów organ rentowy w dniu 13 września 2021 r. wydał zaskarżoną w sprawie decyzję, którą odmawiał M. G. prawa do wnioskowanego świadczenia.

(okoliczności bezsporne a nadto dokumentacja w aktach ZUS)

W dniu 06 sierpnia 2021 r. (...) sp. z o.o. z siedzibą w G. wystawił zaświadczenie o zatrudnieniu Marka Giercarz na czas nieokreślony od 18 stycznia 2008 r. na stanowisku kierowcy w transporcie międzynarodowym, w pełnym wymiarze czasu pracy, ze wskazaniem, iż ww. pracownik przewoził towary niebezpieczne oznakowane tablicą ostrzegawczą barwy pomarańczowej w terminach:

- 07.01.2020 r. do 13.01.2020 r.,
- 03.02.2020 r. do 13.02.2020 r.,
- 08.06.2020 r. do 15.06.2020 r.,
- 06.07.2020 r. do 08.07.2020 r.,
- 12.08.2020 r. do 13.08.2020 r.

(dowód: zaświadczenie o zatrudnieniu – k. 5,6,18)

Praca odwołującego polegała na przewożeniu mebli tapicerowanych do miejsca docelowego położonego zagranicą a następnie z tego miejsca w kierunku powrotnym do kraju, w tym zabieranie na ciężarówkę materiałów uznawanych za niebezpieczne takie jak opryski, żywice i kleje różnego rodzaju. Praca wykonywana była według ustalonego schematu: załadunek w poniedziałek, rozładunek w miejscu docelowym najczęściej w środy, kilka dni rozładunku. Dopiero po rozładunku ostatnich mebli odwołujący otrzymywał zlecenie na załadowanie środków niebezpiecznych i taki transport trwał do końca tygodnia, następnie był rozładowywany w Polsce. Taką pracę wykonywał od 2008 roku.

Za każdym razem, gdy był ładowany towar to jeśli był zakwalifikowany jako ADR – kierowca realizował kursy z odsłoniętą pomarańczową tablicą z przodu i z tyłu pojazdu. Takie kursy nie były wykonywane z jednakową częstotliwością tj. odbywały się kilka razy w miesiącu, lecz zdarzało się, że nie było żadnego w miesiącu.

(dowód: zeznania odwołującego M. G. – k. 61v w zw. z k. 19-19v, zeznania świadka M. K. – k. 60v, zeznania świadka M. D. – k. 61)

M. G. wykonał 10 zleceń- kursów transportowych w ramach (...) realizowany w ramach stosunku pracy z (...) Sp. z o.o. z siedzibą w G..

(dowód: kart kursów ADR – k. 70-96v)

Pracodawca (...) sp. z o.o. z siedzibą w G. wystawił w dniu 30 listopada 2021 r. świadectwo pracy z adnotacją w punkcie 11, że M. G. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w okresach: 07.01.2020 – 14.02.2020 r., 29.02.2020 – 03.04.2020 r., 01.05.2020 r. – 26.07.2020 r., 1- 31.08.2020 r.

(dowód: świadectwo pracy- akta osobowe M. G.)

Powyższych ustaleń Sąd dokonał w oparciu o powołane dowody.

Jako wiarygodne ocenił zeznania M. G. o charakterze jego zatrudnienia w spornym okresie, obowiązków i wykonywanych czynności. Twierdzenia w/w znajdują potwierdzenie w zeznaniach świadków, które Sąd również uznał za prawdziwe i nieodzowne do poczynienia ustaleń w sprawie. Świadczy o to współpracownicy odwołującego, którzy pracowali z nim, a zatem posiadają wiedzę istotną w sprawie, a dotyczącą charakteru jego pracy i wykonywanych obowiązków. Czyniąc ustalenia w sprawie Sąd oparł się także na dowodach z dokumentów w tym złożonych do akt, zawartych w aktach osobowych i w aktach organu rentowego, które sporządzone zostały przez uprawnione podmioty i w formie dla nich przepisanej.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z przepisem art. 4 ustawy z dnia 19.12.2008 r. o emeryturach pomostowych (Dz. U. z 2018, poz. 1924), prawo do emerytury pomostowej, z uwzględnieniem art. 5-12, przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

- 1) urodził się po dniu 31 grudnia 1948r.;
- 2) ma okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze wynoszący co najmniej 15 lat;
- 3) osiągnął wiek wynoszący co najmniej 55 lat dla kobiet i co najmniej 60 lat dla mężczyzn;
- 4) ma okres składkowy i nieskładkowy, ustalony na zasadach określonych w art. 5-9 i art. 11 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i co najmniej 25 lat dla mężczyzn;
- 5) przed dniem 1 stycznia 1999r. wykonywał prace w szczególnych warunkach lub prace w szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy lub art. 32 i art. 33 ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- 6) po dniu 31 grudnia 2008r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 7) nastąpiło z nim rozwiązanie stosunku pracy.

Jak wynika z przepisu art. 49 cyt. ustawy, prawo do emerytury pomostowej przysługuje również osobie, która:

- 1) po dniu 31 grudnia 2008 r. nie wykonywała pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3;
- 2) spełnia warunki określone w art. 4 pkt 1-5 i 7 i art. 5-12;
- 3) w dniu wejścia w życie ustawy miała wymagany w przepisach, o których mowa w pkt 2, okres pracy w szczególnych warunkach lub o szczególnym charakterze, w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3.

Jak stanowi art. 3 ust.1 i 3 cyt. ustawy, prace w szczególnych warunkach to prace związane z czynnikami ryzyka, które z wiekiem mogą z dużym prawdopodobieństwem spowodować trwale uszkodzenie zdrowia, wykonywane w szczególnych warunkach środowiska pracy, determinowanych siłami natury lub procesami technologicznymi, które mimo zastosowania środków profilaktyki technicznej, organizacyjnej i medycznej stawiają przed pracownikami wymagania przekraczające poziom ich możliwości, ograniczony w wyniku procesu starzenia się jeszcze przed osiągnięciem wieku emerytalnego, w stopniu utrudniającym ich pracę na dotychczasowym stanowisku; wykaz prac w szczególnych warunkach określa załącznik nr 1 do ustawy.

Z kolei prace o szczególnym charakterze to prace wymagające szczególnej odpowiedzialności oraz szczególnej sprawności psychofizycznej, których możliwość należytego wykonywania w sposób niezagrażający bezpieczeństwu publicznemu, w tym zdrowiu lub życiu innych osób, zmniejsza się przed osiągnięciem wieku emerytalnego na skutek pogorszenia sprawności psychofizycznej, związanego z procesem starzenia się; wykaz prac o szczególnym charakterze określa załącznik nr 2 do ustawy.

Powyzsza definicja ma charakter węższy niż definicja pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w porównaniu z definicją zawartą w art. 32 i 33 ustawy z dnia 13 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Przepis art. 32 ust. 2 ustawy emerytalnej stanowi, że za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia.

Regulacje w przedmiocie wieku emerytalnego, rodzajów prac lub stanowisk oraz warunków, na podstawie których przysługuje prawo do wcześniejszej emerytury znajdują się w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego oraz wzrostu emerytur i rent inwalidzkich dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. 1983 r. Nr 8, poz. 43 ze zm.). Natomiast wykazy prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze zostały zawarte w wykazach A i B stanowiących załącznik do ww. rozporządzenia. Nadto w § 1 ust. 2 tegoż rozporządzenia w przedmiocie sprecyzowania stanowisk pracy, na których są wykonywane prace w szczególnych warunkach ustawodawca odsyła do odpowiednich przepisów resortowych.

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie ulegało wątpliwości, że wnioskodawca wykonywał prace stanowiącą pracę w warunkach szczególnych według ww. obowiązujących regulacji.

Jak ustalono kursy zakwalifikowane jako ADR –z odsłoniętą pomarańczową tablicą z przodu i z tyłu pojazdu, nie odbywały się regularnie i codziennie a ich ilość była różna w każdym miesiącu, mogło też takich kursów nie być.

Należy jednak zauważyć, że art. 3 ust. 4 i 5 ustawy o emeryturach pomostowych nie wskazuje - jako warunku koniecznego - wykonywania pracy w warunkach szczególnych lub w szczególnym charakterze stale. Zgodnie z literalnym brzmieniem tego przepisu, za pracowników wykonujących prace w szczególnym charakterze uważa się pracowników wykonujących po dniu wejścia w życie ustawy, w pełnym wymiarze czasu pracy, prace, o których mowa w ust. 1 i 3. Wymaganie to (pełny wymiar czasu pracy) jest związane z czasem narażenia pracownika na wpływ czynników ryzyka wymienionych w art. 3 ustawy o emeryturach pomostowych.

Wykładnia art. 4 pkt 6 ustawy o emeryturach pomostowych nie wskazuje, aby ustawodawca określił minimalny okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych. Prawo do emerytury pomostowej przysługuje takiej osobie, która oprócz spełnienia innych warunków, wykazuje okres pracy w warunkach szczególnych.

W ocenie Sądu uwzględnienie do pracy w warunkach szczególnych czy w szczególnym charakterze okresu zatrudnienia na stanowiskach wymienionych w art. 3 ust. 1 i 3 ustawy o emeryturach pomostowych nie zależy od tego, przez jaki okres po 31 grudnia 2008 r., tj. przez jaką liczbę dni, miesięcy praca była wykonywana, lecz od okoliczności, warunków jej wykonywania. Stawianie bowiem dodatkowych wymogów koniecznych do uzyskania prawa do emerytury pomostowej, nieprzewidzianych w ustawie, jest nieuprawnione.

Nadto jak wskazał Sąd Najwyższy w uchwale 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 18 maja 2022 r. sygn. III UZP 2/22, nabycie prawa do emerytury pomostowej nie jest uzależnione od wykonywania, po dniu 31 grudnia 2008 r., pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze przez okres przynajmniej jednego miesiąca (art. 4 pkt 6 ustawy z dnia 19 grudnia 2008 r. o emeryturach pomostowych, jednolity tekst: Dz. U. z 2018 r., poz. 1924 ze zm.).

Uwzględniając zatem powyższe, stwierdzić należy, że M. G. spełnia warunki do przyznania mu prawa do emerytury w trybie art. 4 ustawy o emeryturach pomostowych.

Skutkiem powyższego Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję ZUS stosownie do art. 477¹⁴ § 2 kpc i przyznał w/w prawo do emerytury pomostowej od 01 grudnia 2021 r. tj. od daty, rozwiązania stosunku pracy albowiem wtedy odwołujący spełnił ostatni warunek umożliwiający przyznanie prawa do emerytury pomostowej.

Uzasadnione zatem było rozstrzygnięcie zawarte w punkcie 1 sentencji wyroku.

Za okres przed 1 grudnia 2021 r. odwołanie podlegało oddaleniu albowiem według stanu prawnego obowiązującego do 19 kwietnia 2022 r. istniał wymóg wcześniejszego rozwiązania stosunku pracy. Dopiero z dniem 20 kwietnia 2022 r. ustał obowiązek rozwiązania stosunku pracy jako warunek skutecznego ubiegania się o przyznanie emerytury pomostowej. Stosunek pracy odwołującego ustał przed tą datą a więc nowy stan prawny w omawianej w tym miejscu materii do odwołującego nie ma zastosowania. Uzasadnione zatem było rozstrzygnięcie zawarte w punkcie 2 sentencji wyroku.

sędzia Romuald Kompanowski